

DOCUMENTS INÈDITS DE LA REAL ENCOMANA DE LES COVES DE VINROMÀ (1838 - 1853)

1ª PART

Pasqual Boira i Muñoz

Recentment, van arribar a les mans del meu company i amic Ximo Roca i Albalat una col·lecció particular (que pertany a En Daniel Garcia i Boix, d'Albocàsser) de documents inèdits que resultaren ser la correspondència que mantingueren entre 1838 i 1853 els diferents administradors comanadors de la Reial Comanadoria de les Coves de Vinromà i el batlle recol·lector de delmes d'Albocàsser, Juan Prats.

Els documents són molt interessants i variats i sols de l'any 1839, el més abundant en documentació. Deixant de banda tant els pagaments que fa Juan Prats a l'administrador de la comanadoria com la correspondència amb l'esmentat administrador, tenim una "llista nominal de la recolección del diesmo de granos" que permet conèixer els contribuents d'Albocàsser; un "cuaderno de correspondencia" amb totes les ordres rebudes i emeses; una "lista de granos pertenecientes al cabildo de Tortosa"; una "lista de los que traen el diesmo de ubas a jornal"; "cuartación y trascolada del vino del diesmo"; una "lista de vadajes y cargas de trigo del diesmo de Albocàsser"; "una lista de los vadajes que llevan el trigo del cabildo al punto de Vallibana"; una "libreta de los pases de ganados"; "anotación sobre el reconocimiento de los bosques",...

Ximo Roca, pacientment, va transcriure tots els documents i anotacions, i, amablement, em va obsequiar amb una còpia, la qual cosa vull agrair-li des d'aquestes línies.

De la gran quantitat de cartes, anotacions, etc. (la majoria de les quals es refereix a Albocàsser i el seu terme), n'he seleccionat algunes que, de forma explícita, fan referència a les Coves o a la Real Comanadoria, de forma més general, per tal que arriben a través del nostre periòdic a tots els lectors i lectores de *Tossal Gros*.

NOMENAMENT DE JUAN PRATS COMO A BATLLE RECOL·LECTOR DELS DELMES D'AQUESTA VILA

Administración y Comandadoría de la Real Encomienda de Cuevas de Vinromá

En atención a hallarse vacante el empleo de Bayle Recolector de esta Villa, otra de las de la Real Encomienda de Cuevas de Vin Romá, por renuncia que en el día de ayer hizo de tal empleo Pablo Montañes que le obtenia; teniendo presente las bellas cualidades que en Usted residen, y el hamor, y dición a favor de la Justa Causa que defendemos de nuestro rey y Religiun, de todo lo cual me hallo bien informado: Nombro a Usted tal Bayle Recolector de los diesmos de esta Villa interinamente.

Dios Guarde a Usted Muchos años.

Albocacer primero Julio de 1838

*Pedro Boix
(Rubricado)*

Señor Juan Prats de Albocacer

Pedro Boix és administrador de la Reial Comanadoria de les Coves en 1838. Havia estat nomenat per la Junta Superior Governativa Carlina de Mirambell, segons es dedueix d'un document posterior.

Cal destacar que tota la comanadoria es trobava aleshores en mans dels carlins: "...dición a favor de la Justa Causa que defendemos de nuestro Rey y Religión...".

Isabel II era la reina. El rei es refereix al pretendent Carles, oncle de la reina. Tanmateix, cal observar -com veurem en altres documents- que el funcionament de la comanadoria no varia, tant si s'acullen al dictamen dels carlins com després, quan aquests són definitivament derrotats.

De fet, el batlle recol·lector de delmes d'Albocàsser no canviarà; continuarà sent Juan Prats fins a la seua mort, entre la fi de febrer i l'inici de març de 1853.

ORDRE DE L'ADMINISTRADOR DE LA